

Mariánska úcta

Prvý máj je aj prvým dňom mesiaca Panny Márie. Májová mariánska úcta má v cirkvi dávne korene a odvoláva sa na paralelu medzi najkrajším mesiacom roka a najkrajšou ženou medzi ženami. Prvé doklady omájových oslavách Panny Márie sú z 12. storočia zo Španielska, Francúzska a Nemecka.

Veriaci ozdobovali jej obrazy a sochy jarnými kvetmi, znásobovali svoje modlitby a skladali piesne a básne, ktoré sa prednášali na

recitačných pretekoch. Známe sú napríklad preteky z francúzskeho mesta Toulouse od roku 1324.

V tomto čase vzniklo aj mnoho mariánskych litánií, čiže prosebných modlitieb, skladajúcich sa z množstva invokácií - zvolaní. Pápež Klement VIII. v roku 1601 zakročil a zakázal všetky okrem tých, ktoré sa spievali v loretskej jaskyni. Odtiaľ pochádza názov známych Loretánskych litánií.

Šport, 2.5.2009

Katolícka moderna už nie je modernou

Medzivojnové obdobie, bohaté rôznorodosťou umeleckých smerov, zahŕňa v 30. a 40. rokoch aj neorganizovanú skupinu autorov, ktorá pre svoj ideový charakter dostala v dejinách našej literatúry pomenovanie katolícka moderna.

Editor Milan Hamada vo svojej knihe odhalil, konfrontujúc katolícku modernu a nadrealizmus, že prichádzali k rovnakým názorom v otázkach umenia i v otázkach sociálnych, ale „iracionalita nadrealizmu má svoj pôvod v podvedomí a iracionalita katolíckej moderny zasa v transcendentne“.

Kompozične rozvrhol históriu slovenskej katolíckej moderny do štyroch etáp, ktorým zodpovedajú názvy kapitol: Zrod a rozvinutie, Premena, Vyvrcholenie, Vzopätie a zánik. Popri textových výberoch z tvorby autorov, ktoré sú popretkávané ukážkami z korešpondencie a z teoretických prác, má vysokú hodnotu editorov doslov nazvaný Poézia katolíckej moderny. Autor veľa cituje z veršov básnikov a z ich názorov, čo dotvára obraz tohto zoskupenia.

Spočiatku v ňom išlo o trojicu mladých katolíckych básnikov - kňazov, „ktorí sa svojou tvorbou usilovali vniesť do slovenskej poézie novú podobu kresťanský orientovaného moderného lyrizmu nazývaného čistou poéziou“

(Hlbina, Dilong, Haranta). Na ich zakladateľstve stávala ďalšia generá-

cia (Silan, Šprinc, Oliva, Veigl), jej príslušníci sa nazvali „piráti krásy“ a uskutočňovali vo svojej poézii prechod od senzualizmu k duchovnosti. K nim sa pripojili i nekňazi - Strmeň a Motulko a po vojne začínajúci básnici ako Mihálik a Turčány.

V doslove Hamada porovnáva jednotlivé vývinové fázy i jednotlivých básnikov, aby ukázal, že každý z nich bol svojbytným autorom, hoci často mali rovnaké alebo podobné inšpiračné zdroje či nadväznosti.

Totalitný komunistický režim v roku 1948 preťal sľubné začiatky i rozmach a vrcholenie tvorby katolíckej moderny a napriek protestom na oficiálnych štátnych miestach represívnymi administratívnymi opatreniami zakázal vydávanie katolíckych časopisov a zastavil činnosť niektorých inštitúcií (napríklad časopis a vydavateľstvo Verbum). Autori katolíckej moderny sa ocitli v „domacom vnútornom alebo zahraničnom exile“.

Všetky teoretické časti sú obsahovo a formou precízne a azda treba dodať, že okrem doslovu a výberu poézie je Hamada aj autorom medailónov básnikov, komentárov a vysvetliviek a Mária Sukeniková zostavila kalendár, výber z literatúry a obrazovú prílohu.

A ešte vysvetlenie nadpisu pomocou citátu Hamadovej domnienky: „Návrat katolíckej kultúrnej tvorby do verejného pôsobenia netreba už

Známka s pápežom

V Izraeli si od dnes môžete kúpiť známku s portrétom pápeža Benedikta XVI. Krajina ju vydala na počesť jeho blížiaccej sa návštevy. V polovici mája navštívi pápež okrem Izraela aj Jordánsko a palestínske územie.“
TV Markíza, 4.5.2009

V kláštore objavili arzenál zbraní

INNSBRUCK - Tak to by nik nečakal! Arzenál viac ako 50 zbraní zhabali rakúski policajti 60-ročnému kňazovi.

Rádový brat ich aj s muníciou ukrýval vo svojej izbe v innsbruckom kláštore. Muž tvrdí, že je vášnivým zberateľom - zbrojný preukaz však nemá.

Kňaz sa vyzbrojil pištoľami, puškami a starými karabínami, niektoré pochádzajú z čias prvej svetovej vojny. „Pri výsluchu povedal, že od 15 rokov je vášnivým zberateľom a že zbrane nikdy nepoužil, povedal vyšetrovateľ Ludwig Spörr. Kňaz tvrdí, že ich kúpil na burzách starožitností, odkúpil od sedliakov a niektoré dostal darom. Skryšiu zbraní našli pri rekonštrukcii kláštora, ďalšie zbrane našli aj na jeho farskom úrade. Napriek tomu, že zbrane neboli nabité a boli dobre zabezpečené pred cudzími ľuďmi, kňaza teraz čaká obvinenie z nedovoleného ozbrojovania.“
Nový čas, 2.5.2009

nazývať katolíckou modernou. Ona aj napriek násilnému mocenskému potlačeniu splnila svoje poslanie a atribút modernosti jej je vlastný do takej miery, že ho už netreba osobitne uvádzať.“

Gabriela Rakúsová

Autorka je literárna kritička

SME, 2.5.2009

Recenzia/kniha

- Poézia slovenskej katolíckej moderny. Editor Milan Hamada.
- Kalligram, Ústav slovenskej literatúry SAV.

Pápež mieri do Izraela

Izrael, Palestína a Jordánsko sa pripravujú na návštevu hlavy katólickej cirkvi. Pápež Benedikt XVI. Tam zavíta na 8-dňovú cestu už tento piatok.

Izrael si prvú návštevu Benedikta XVI. už teraz uctil novými známami.

Navyše pripravuje priestor pre omšu pod holým nebom.“

TV JOJ, 4.5.2009

Bojkot pápeža

Izraelskí pravicoví aktivisti chcú narušiť návštevu pápeža Benedikta XVI. v krajine, ktorá sa začína budúci týždeň. Ultranacionalistický poslanec Michael Ben-Ari, ktorý zvolal stretnutie aktivistov s cieľom naplánovať akcie proti návšteve pápeža, uviedol, že sa v pondelok v rezidencii prezidenta Šimona Peresa nezúčastní na oficiálnom privítaní Benedikta XVI.

Izrael sa ceremóniami, ktoré pripravuje na pápežovu návštevu, podľa poslanca „obrúti chrbtom k miliónom Židov zabitých a zmasakrovaných inkvizíciou“.

Plus jeden deň, 7.5.2009

Rušia sobáše gayov

Grécky súd prvej inštancie zrušil v utorok dva sobáše homosexuálnych párov, ktoré minulé leto uzavrel starosta ostrova Tilos Tasos Aliferis. Aliferis oddal jeden mužský a jeden ženský pár napriek úradnému zákazu, za čo mu hrozilo väzenie, no obvinenia ho neskôr súd zbavil.

Páry využili diery v starom zákone o sobášoch, ktorý neuvádza, že manželstvo je vzťah muža a ženy.

Formálne tak umožňuje aj sobáše homosexuálov. Páry chcú o svoje právo bojovať aj pred európskymi inštitúciami.

„Zákon sa musí prispôbiť modernému stavu spoločnosti, „ uviedol obhajca oboch párov Vasilis Hirdaris.

Plus jeden deň, 6.5.2009

Boj o základnú školu

V základnej škole v ružomerskej mestskej časti Biely Potok hrozí zrušenie. Poslanci mesta už odhlasovali, že zanikne 30. júna. Rodičia detí, ktoré školu navštevujú, bojujú o jej zachovanie.“

Ľubo Fronko, redaktor TV Markíza: „Hlavným argumentom na zrušenie 70-ročnej školy bol nedostatok žiakov. Dnes ju navštevuje 35 detí. V Bielom Potoku pritom registrujú dvakrát toľko školákov. Rodičia, ktorí posielajú deti do neďalekého Ružomberka poukazujú na to, že budova v Bielom Potoku je v zlom stave.“

Zdenka Mišíková, riaditeľka Základnej školy Biely Potok: „Prisľúbili že, ak sa začne škola prerábať, ak bude všetko v poriadku s finančným tokom, tak budú dávať deti tiež do školy.“

Ľubo Fronko, redaktor TV Markíza: „Budova školy patrí cirkvi. Staré okná zatekajú, prepúšťajú chlad no a v zime tu kúria uhlím a drevom. Farnosť však od roku 2003 investovala na opravy len malú časť z toho, čo mesto zaplatilo za prenájom.“

Ľubomír Kubáň, poslanec MSZ Ružomberok: „Tak mesto približne platí 33 tisíc euro a z toho správca budovy dáva vlastne do areálu školy a zariadenia iba 8 tisíc euro.“

Ľubo Fronko, redaktor TV Mar-

kíza: „Správca farnosti sa ku škole, ktorú nechal postaviť Andrej Hlinka odmietol vyjadriť.“

Jaroslav Kmeť, rímsko-katolícky farár v Bielom Potoku: „My nič nebudeme hovoriť. Držte sa chlapci.“

Ľubo Fronko, redaktor TV Markíza: „Rodičia týchto detí si nevedia vynachváliť atmosféru dedinskej školy. Takú by vraj nevytvorila žiadna v meste.“

Albert Šimrák, predseda Združenia rodičov školy: „Tu sa stretne pol dediny v tejto škole. Aj tí rodičia, starí rodičia, deti, vnúčatá zo škôlky. Takže o tom to vlastne je, že tá škola stmeluje vlastne celú dedinu.“

Ľubo Fronko, redaktor TV Markíza: „Radnica nakoniec ešte dala škole šancu.

Má však podmienky.“

Jozef Karika, hovorca MsÚ Ružomberok: „Že dôjde k zmenám, alebo k určitej dohode ohľadom tých dvoch hlavných problémových oblastí ktoré sú a to je počet žiakov a stav budovy.“

Ľubo Fronko, redaktor TV Markíza: „O všetko sa tak rozhodne 15. mája.

Ružomerskí poslanci si hlasovanie o zrušení, alebo zachovaní základnej školy ešte raz zopakujú.

Ľubo Fronko

TV Markíza, 4.5.2009

V Gabčíkove uctili ochrancu hasičov, sv. Floriána

Cez víkend si v Gabčíkove uctili ochrancu hasičov, sv. Floriána. Dobrovoľní a profesionálni hasiči z okresu spoločne oslavovali 120. výročie založenia miestneho dobrovoľného hasičského zboru.

Czibula Csaba, redaktor STV: „V slávnostnom sprievode za zvukov dychovej hudby nechýbali hasičské vozidlá z konca 19. storočia, ako ani najmodernejšia výbava. Potom boli vyznamenaní najlepší hasiči, ktorí sa aktívne podieľajú aj na živote obce.“

Fenes István, starosta: „Majú viacero úloh, okrem iného v dobovom odevu a prilbách robia čestnú stráž na

obecných slávnostiach, na omšiach a iných kultúrnych podujatiach.“

Czibula Csaba, redaktor STV: „Najstarším oceneným bol 86-ročný András Csörgő, ktorý je hasičom 68 rokov a mnoho si pamätá.“

Csörgő András, najstarší požiarnik obce: „Horelo len každý tretí rok. V Jurovej mali takých hasičov, že keď tam horel dom, oni sa len pozerali, hasiť sme museli my.“

Czibula Csaba, redaktor STV: „Potom si diváci pozreli, ako sa počas 120 rokov hasil oheň, hoci z domu, ktorý hasili, veľa nezostalo, no tváre prezrádzali, že sa bolo na čo pozerat’.“

STV2, 4.5.2009

Peniaze na opravu jedného z najstarších drevených organov na Slovensku sa zatiaľ nenašli

Turistov v Hronskom Beňadiku v okrese Žarnovica neláka iba benediktínsky kláštor, ale nájdu tam aj jeden z najstarších drevených organov na Slovensku. Je však nefunkčný a peniaze na jeho záchranu sa zatiaľ nenašli. Podrobnosti zisťovala Marína Račková.“

Marína Račková, redaktorka: „V Kostole sv. Egídia sa nachádza jeden z najstarších mnohozvučných klávesových hudobných nástrojov z dreva. Už desiatky rokov sa však na ňom nedá hrať.“

Terézia Budáčová, starostka Hronského Beňadiku: „On bol v 1. svetovej vojne, vlastne vtedy keď sa brali zvony a všetky tie veci kovové z týchto organov, vlastne vtedy bol zničený a odvtedy sa na ňom nehralo.“

Marína Račková, redaktorka: „Je to však stále kvalitný orgán, ktorého oprava by stála za to.“

Terézia Budáčová, starostka Hronského Beňadiku: „Mala som tu ľudí, ktorí sa vyznajú týmto veciam a tvrdili, že je zachovalejší ako ten, ktorý už oni nejaký drevený organ reštaurovali, že je zachovalejší ako ten. Čiže bolo by to reálne.“

Marína Račková, redaktorka: „Kostol patrí rímskokatolíckej cirkvi a spravuje ho rehoľa palotínov. Správca farnosti Adam Valček pripomína, že to nie je jediná pamiatka, ktorú treba opraviť.“

Adam Valček, správca farnosti v Hronskom Beňadiku: „V Hronskom Beňadiku totiž skoro všetko je kultúrnou národnou pamiatkou a ťažko to dať všetko hneď opraviť. Mojim cieľom a účelom nie je oprava, ale pastorácia, práca vo farnosti.“

Marína Račková, redaktorka: „500-ročný organ tak zatiaľ čaká na odbornú pomoc. O grant by podľa hovorcu ministerstva kultúry Jozefa Bednára mohli požiadať v programe Obnov si svoj dom.“

Jozef Bednár, hovorca ministerstva kultúry: „Podporujeme pamiatky. Keďže organ je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, vedeným Pamiatkovým úradom SR, je teda možné požiadať ministerstvo kultúry o podporu z grantového systému. Tu stačí pripraviť dobrý projekt a podať žiadosť na ministerstvo kultúry.“

Rádio Regina, 4.5.2009

V Komárne včera prebiehali Dni modlitieb

Včera, 3. mája, sa maďarskí veriaci na Slovensku už po 20. raz stretli na Dni modlitieb v Komárne. Aj na Jubilejnom stretnutí sa modlili za maďarského biskupa, účastníci spomínali aj na kňaza Károlya Lénára, ktorý Deň modlitieb v Komárne založil.“

Padlovics Ágnes, redaktorka STV: „Slávnostné popoludnie sa tradične začalo krížovou cestou, potom si v Kostole sv. Ondreja veriaci pripomenuli kňaza Lénára a maďarských kňazov, ktorých socialistický režim prenasledoval.“

Slávnostnú omšu celebroidal trnavský pomocný biskup mons. János Orosch.“

Karaffa János, farár: „Aj vlani vzrástol počet účastníkov, no tento rok prišlo veriacich ešte viac. Stúpol aj počet kňazov, ktorí pri-

šli z viacerých fár, veriaci, kňazi a bohoslovci prišlo dokonca aj zo zahraničia.“

Anketa: Opýtaný 1: „Modlíme sa, aby sme mali čo najviac maďarských kňazov.“

Opýtaný 2: „Ukážme, že aj my sme Maďari a dokážeme využiť naše možnosti.“

Opýtaný 3: „Bolo by lepšie, keby sme mali maďarského biskupa. Náš materinský jazyk je maďarský, prišli sme sem preto, že to azda pomôže.“

Padlovics Ágnes, redaktorka STV: „Na modlitebnom stretnutí bola prezentovaná kniha, ktorá obsahuje kázne, homílie a spomienky kňaza Károlya Lénára, výraznej osobnosti maďarských katolíkov na Slovensku.“

STV2, 4.5.2009

Miesto krásy i viery v dobro

Fotografická publikácia predstavuje unikátne sakrálne architektúry.

Dvojjazyčná slovensko-anglická publikácia vydavateľstva Ikar s názvom Chrámy: Drevené kostolíky na Slovensku, za ktorou stoja fotograf Karol Kállay, kňaz Marián Gavenda a pamiatkar Miloš Dudáš, je fotografickým exkurzom prevažne na severovýchod našej krajiny, kde sa nachádzajú unikátne sakrálne architektúry ojedinelé pamiatky slovenského kultúrneho dedičstva.

Drevené kostolíky zrubového typu prevažne chrámy východného obradu, charakteristické pre túto oblasť, vznikli v 15. až 19. storočí a sú dielom zväčša miestnych tesárskych majstrov.

Z pôvodných približne troch stovák sa ich zachovalo len okolo päťdesiat.

Mnohé z nich boli vyhlásené za národné kultúrne pamiatky a v roku 2008 bolo osem z nich zapísaných do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Väčšina z nich však stále slúži svojmu pôvodnému účelu slúženiu bohoslužieb, sekundárne potom na kultúrno-spoločenské a expozičné účely.

Architektonickú podobu kostolíkov prevažne gréckokatolíckej, ale aj rímskokatolíckej a evanjelickej cirkvi podmieňuje účel a symbolika týchto vierovyznaní. A fotografie Karola Kállaya zachytávajú nielen vonkajšiu krásu drevených chrámov tesaných trámov, šindľových striech a rozmanitých vežičiek, ale aj duchovný rozmer zmyslu ich existencie. Podľa jeho slov v týchto drevených kostolíkoch nie je skrytá iba krása, ale aj viera v dobro, lásku, nádej a milosrdenstvo.

Publikácia ponúka množstvo farebných i čiernobielych snímok zachytávajúcich pôvabné kostolíky vsadené do malebnej krajiny a prírody, detaily zvoníc, veží, krížov aj bohatých interiérových dekorácií a výzdoby oltárov či inkostasov tradičného výtvarného riešenia.

V každom z chrámov vládne osobitá atmosféra vďaka špecifickej architektúre s rôznorodými dispozíciami a v neposlednom rade aj rezbárskymi i maliarskymi detailmi neskorogotických, renesančných a barokových artefaktov, ktoré symbolizujú duchovnú realitu. Zvonku tmavá jednoduchosť,

pokračovanie na str. 3

Rok svätého Pavla

Keď som sa dozvedel, že pápež Benedikt XVI. vyhlásil od júna 2008 do júna 2009 Rok svätého Pavla, siahol som po Biblii a znova som si v Skutkoch apoštolov prečítal ten príbeh.

Odporúčam to nové čítanie každému je to sila. Svätý Pavol, ktorý sa narodil krátko po Kristovi, sa pôvodne volal Šavol, a bol to pekný kvietok. Fanatikom, ktorí kameňovali Svätého Štefana, strážil kabáty. A už počas Štefanovho pohrebu „Šavol chodil po domoch, odvláčil mužov i ženy a vrhal ich do žalára“ tak sa mu prenasledovanie prvých kresťanov zapáčilo. Doslova vraj „dychtil po ich vyvraždení“. Po vyčistení Jeruzalema sa ponúkol, že pôjde pozatýkať kresťanov v Damasku a „privedie ich v putách do Jeruzalema“. Boh sa však rozhodol, že mu ešte pred príchodom do Damasku zmení pohľad na svet a to tak, že ho najprv oslepí veľkým svetlom, a potom poverí učeníka Ananiáša, aby sa ho dotkol a vrátil mu zrak. No zorganizovať ten zázrak nebola hračka ani pre Pána Boha.

Ananiáš sa Bohu vzpiera a vysvetľoval mu, že Šavol je človek, ktorý „narobil veľa zla“ hnusilo sa mu čo aj sa ho len dotknúť. Napokon však Boh Ananiáša presvedčil, Šavlovi sa otvorili oči a stal sa z neho apoštol Pavol, ktorý nielenže prestal kresťanov

prenasledovať, ale sám začal Kristovo učenie hlásať.

Je to krásny príbeh dáva nádej každému hriešnikovi. Biblia ním hovorí, že nie sme dokonalí, dopúšťame sa chýb, ale môžeme sa pokúšať aj o ich nápravu. Aj čo sa týka samotného Svätého Pavla ktorý bol potom viac ráz väznený a napokon, za cisára Nera, pravdepodobne zomrel mučeníckou smrťou je to príbeh presvedčivý.

Ani tak to však nie je príbeh bez otázok. Sú naozaj všetky zlé skutky napravitel'né? A sú potom aj premlčateľné? Pápež Benedikt XVI. je Nemeč, ale vyhlásil by Rok svätého Pavla aj jeho poľský predchodca? Čo s príbehom Svätého Pavla tvárou v tvár holokaustu? Čo s ním, ak si pripomenieme justičné vraždy päťdesiatich rokov? Mal som raz, v roku 1997, príležitosť zažiť v Prahe seminár na počesť 20. výročia Charty 77. Vystúpil na ňom disident, ktorý rozprával o svojom utrpení, a vtom sa zo sály, z kúta, kde sedela skupina starých muklov z päťdesiatich rokov, zrazu ozval hlas katolíckeho básnika Rotreka: „Ty mlč! Tys nás zavíral!“

Na dokonalé pochopenie toho dodnes a ustavične sa opakujúceho príbehu nestačí jeden rok, a toľž nie 390 slov jedného fejtónu...

Lubomír Feldek, SME, 6.5.2009

dokončenie zo str. 2

zvnútra krásna výzdoba ikonostas, steny a strop chrámu vyzdobené živými maľbami.

Celkové prostredie chrámov s originálnym konštrukčným riešením, príťažlivosťou a prirodzenou krásou vytvárajú neopakovateľný genius loci, ktorý v človeku podnieti zažiť intenzívny vnútorný dialóg s Bohom a súčasne s pokorou vzdávať hold dielu svojich predkov.

V závere publikácie sa nachádza prehľadný register všetkých vyobrazených kostolík so stručnou históriou a opisom stavby, ktorý zostavil pamiatkar Milan Dudáš.

Mária Nepšinská

Autorka je historička umenia

SME, 6.5.2009

Pozor na listy žiadajúce pomoc

Pozor na listy žiadajúce pomoc. Zaplavujú schránky na Slovensku a žiadajú peniaze pre deti v Afrike.

Katolícke organizácie, ktoré sa starajú o misijnú pomoc, sa od listov dištancujú. Upozorňujú, že sú za nimi pochybné organizácie.

Rádio Okey, 5.5.2009

Hanba Matice slovenskej

Maticu slovenskú založili spoločne katolíci s evanjelikmi. Pri jej zrode stál evanjelický superintendent Karol Kuzmány a katolícky biskup Štefan Moyzes. V dlhodobej histórii bola Matica slovenská pýchou slovenského národa. Hlásila sa hrdok národnému uvedomeniu Slovákov. Jednou z jej hlavných úloh bolo zjednocovanie Slovákov. Zveľaďovala vzdelanie slovenského národa vydávaním vzácných literárnych diel. V nej pôsobilo zdravé jadro najlepších slovenských spisovateľov, básnikov, politikov. Bez ohľadu na náboženskú komunitu, ku ktorej patrili. Evanjelických vzdelancov bolo minimálne toľko čo katolíckych. Matica slovenská však nedávno hrubo poprela toto svoje sväté poslanie. Bez akékoľvek oponentúry svojvoľne vydala knihu slovenského ľudáka Čulena. Využil na to pobyt v zaist'ovacom

tábore Američanov na území Rakúska po skončení druhej svetovej vojny.

Američania ho považovali za veľmi nebezpečného, za osobu „non grata“. Určite to nebola náhoda. Ten istý Čulen podporoval ľudákov a gardistov na Slovensku v čase pogromu. Angažoval sa v prenasledovaní Židov a v arizácii ich majetkov. Bol absolútnym stúpencom fašistického Slovenského štátu na čele s Jozefom Tisom, Tukom, Ďurčanským, Machom. Podporoval transporty smrti. Aj to, že 70-tisíc slovenských Židov skončilo v plynových komorách Osvienčimu. Je jedným z tých, ktorí popierajú holokaust. Ostro vystúpil proti evanjelikom, ktorých považuje za bahno vtedajšej slovenskej spoločnosti. Úplne degraduje význam SNP a vyhlasuje ho za akýsi puč evanjelikov.

V 21. storočí je táto kniha podne-

tom na rozoštvávanie katolíkov s evanjelikmi. Je pravým opakom snaženia rozumných k ekumenizácii náboženstiev na Slovensku. Tí, čo aspoň trochu poznajú našu históriu a reálnu pravdu, potvrdzujú absolútnu neobjektívnosť tohto Čulenovho diela.

Najsmutnejšie však je, že vydanie takéhoto „tieždiela“ dostalo plnú podporu súčasného vedenia Matice slovenskej. Pritom ide o našu hlavnú kultúru a štátom dotovanú ustanovizeň. Je financovaná z daní každého nášho občana. Sponzorujú ju - samozrejme ako svoju - aj evanjelici. Preto považujem vydanie takejto štvavej knihy na pôde Matice slovenskej za hanebnú provokáciu. Prekáža mi, že štát, vláda a konkrétne minister kultúry Maďarič doteraz nezaujali k týmto špinavostiam nijaké kritické stanovisko. Taký postoj Matice slovenskej je skutočnou hanbou pre väčšinu slovenského národa.

Peter Malík, PRAVDA, 7.5.2009

Louvre a jeho Mona Lisa nemajú súpera

Art Newspaper vyhlásil najobľúbenejšie múzeá sveta

Najviac turistov, až osem a pol milióna, si minulý rok pozrelo parížsky Louvre. Hneď za ním sú najpopulárnejšie Britské múzeum a Národná galéria umenia vo Washingtone.

Netlačte sa, pomaly postupujte dopredu. Nefoťte, je tu prísny zákaz nakrúcania kamerou. Kráčajte v koridore, dávajte pozor.

Cez ostatných návštevníkov aj tak nič nevidíte. Zrazu je pred vami stena, na nej hrubé sklo, vedľa ktorého stoja dvaja strážcovia v rovnosťach. A za sklom asi najznámejší a najslávnejší obraz na svete: Leonardova Mona Lisa.

Nekonečný Louvre

Ak sa prestanete tlačiť v dave spolu s turistami najmä z ázijských krajín pred tým veľkosťou relatívne maličkým obrazom, možno si všimnete, že vo vedľajšej miestnosti, skoro oproti vstupu do časti s Monou Lisou, visí takmer rovnako známy Leonardov obraz, Madona v skalách. V rovnakej miestnosti ako napríklad Arcimboldove portréty z ovocia a zeleniny.

To všetko môžete vidieť v parížskom Louvri, v známom francúzskom múzeu i galérii. Odhaduje sa, že na jeho prezretie potrebuje návštevník približne týždeň ak si ho chce pozrieť poriadne. Práve parížsky Louvre je podľa britského mesačníka The Art Newspaper najpopulárnejším svetovým múzeom. V roku 2008 ho navštívilo asi 8 a pol milióna turistov.

Všetky expozície Slovenského národného múzea vrátane hradov a zámkov navštívilo minulý rok asi milión návštevníkov. Podľa výročnej správy Slovenskej národnej galérie navštívilo jej výstavy asi 82-tisíc ľudí. Porovnávať SNG a Louvre je však smiešne.

„Môj“ obraz

Do prvej desiatky najnavštevovanejších múzeí sa dostali predovšetkým múzeá v Londýne, Paríži a New Yorku. Majú nielen pútavé a desaťročia budované zbierky, ale svojich návštevníkov dokážu pri-

tiahnuť aj rôznymi príležitostnými akciami. Louvre láka napríklad prehliadkou po stopách filmu Da Vinciho kód. V prípade londýnskej Tate Modern sú to veľké maľby na fasáde galérie. To vtedy, ak priestor práve propaguje kultúru street artu.

Čo však najväčšie a najnavštevovanejšie múzeá spája, sú nielen neoceniteľná hodnota vystavovaných predmetov, ale aj ich rozloha. Azda s výnimkou Vatikánskych múzeí je skoro nemožné prezrieť si ich za niekoľko hodín. Sú príliš rozsiahle i zaujímavé.

Nie je pritom výnimkou, že práve takéto múzeá navštevujú ľudia, ktorí sa chodia pozeráť len na ten „svoj“ najobľúbenejší obraz.

V londýnskych múzeách, do ktorých je štandardný vstup zadarmo, či v Louvri však stretnete aj študentov umenia, ktorí sedia na zemi či čupia pred antickými bustami a poctivo prekresľujú kontúry tvárí slávnych helénskych filozofov.

Nikto ich pritom neokrikuje, naopak, zriadení múzeí im ešte poradia s jemnými črtami, prípadne odporučia podobné objekty. Rovnako ako ostatným návštevníkom, ak práve nemajú na ušiach slúchadlá s predhovoreným výkladom o jednotlivých artefaktoch alebo nelistujú v mnohých verziách turistického sprievodcu.

Ticho, nerušiť

Výnimkou je azda Sixtínska kaplnka v Apoštolskom paláci vo Vatikáne. V kaplnke, ktorá je veľká asi ako obyčajný slovenský kostol, je množstvo „sprievodcov“, ktorí dohliadajú na to, aby návštevníci nielen nefotili slávnú Michelangelovu maľbu na strope. Strážia aj to, aby ľudia nahlas nerozprávali. Vo vydýchanom vzduchu vatikánskeho mesta sa tak snažia zachovať akési dekórum.

Zvláštna pokojná atmosféra pritom dýcha z celého priestoru. Napriek množstvu turistov i zisteniu, že božie naozaj patrí Bohu a cisárovo cisárovi, keď vám aj Vatikán nezabudne ponúknuť rôzne spomienkové predmety. Samozrejme so zľavou a špeciálne len pre vás.

Chodby slávneho múzea alebo galérie však akosi patria ku každej turistickej návšteve Paríža, Londýna či New Yorku.

Aj slávne múzeá však čelia hospodárskej kríze. Prejavuje sa to nižším záujmom verejnosti, najmä o unikátne výstavy, za ktoré treba platiť. Tie bývali v minulosti vypredané i na niekoľko mesiacov dopredu.

Rím chce proti tomu bojovať napríklad reklamou na večné mesto. V nej by mali hrať herečka Monica Bellucci a tenorista Andrea Bocelli.

Tomáš Prokopčák, SME, 6.5.2009

Spokojnosť absolventov Katolíckej univerzity v Ružomberku s výberom študijného odboru je nad celoslovenským priemerom

Spokojnosť absolventov Katolíckej univerzity v Ružomberku s výberom študijného odboru je nad celoslovenským priemerom, 80,9 %. Vyplýva to zo správy o prieskume uplatnenia absolventov vysokých škôl v praxi, ktorý zverejnil Ústav informácií a prognóz školstva a realizoval v priebehu roka 2008. Spokojnosť s výberom študijného odboru na Katolíckej univerzite vyjadrilo 83,8% jej absolventov, nespokojných je 16,2%, pričom celoslovenský priemer je 19,1 %. Vedomosti, ktoré absolventi počas štúdia získali, hodnotí

vo vzťahu k uplatneniu na trhu práce ako príliš teoretické 57,2% absolventov. Naopak 32,9% si myslí, že príprava do praxe bola na univerzite vyvážená. Pri hľadaní práce boli absolventi vysokých škôl úspešní. Vyše 80% našlo svoje uplatnenie na Slovensku, 8,4% absolventov sa zamestnalo v cudzine. Ústav informácií realizoval prieskum na vzorke 3873 absolventov prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia v dennej alebo externej forme, ktorí ukončili štúdium v roku 2006.

Rádio Frontinus, 4.5.2009

Pápežova púť mieru bude búrlivá

Týždňová cesta po Blízkom východe má zmieriť Benedikta XVI. s moslimami aj židmi

Možno to bude posledná cesta Benedikta XVI. vo funkcii pápeža. Aj tak zrejme ostane v tieni jeho obľúbeného predchodcu Jána Pavla II.

Pápež Benedikt XVI. zajtra prichádza na Blízky východ ako „pútnik mieru“.

Jeho návšteva Jordánska, Izraela a palestínskych území nemá byť o politike, ale o viere a nádeji. Hlave katolíckej cirkvi sa však len ťažko podarí politike vyhnúť.

Rovnako ako kontroverziám, ktorých je ešte pred začiatkom cesty dost.

Benedikt XVI. si počas svojho pápežovania už stíhol pohnevať moslimov aj židov.

A keďže mu podľa kritikov chýba šarm aj srdečnosť jeho predchodcu Jána Pavla II., vydáva sa na náročnú púť.

Navyše, komunita, ktorá sa k nemu hlási, nezažíva práve najlepšie časy. Na kresťanov sa na Blízkom východe pozerajú cez prsty židia aj moslimovia.

Vedia, čo to je diskriminácia i slovné, či fyzické útoky.

Pápež, ktorý bude chcieť posilniť svojich ľudí (hoci nie všetci kresťania v regióne sú katolíci) a pritom si nepohnevať hostiteľov, nebude mať ľahkú úlohu.

Priveľa hnevu

Na Blízkom východe, hlavne v Izraeli a na palestínskych územiach sa zrážajú minimálne tri nazerania na svet aj ich kultúrne prejavy. K tomu všetkému sa pridáva geopolitika a história. Cestu hlavy katolíckej cirkvi, ktorá nemá so židmi ani s moslimami práve najlepšiu spoločnú históriu, to bude všetko ovplyvňovať.

Zjednodušene: moslimovia sú nahnevaní na pápeža za jeho prejav pred troch rokov, kde podľa nich nešťastne citoval byzantského pánovníka a jeho názor na výbojnosť islamu.

Židom zase prekáža, ako sa Vatikán pod jeho vedením vyrovnal s prejavmi antisemitizmu aj s minulosťou, hlavne s pôsobením vojnového pápeža Pia XII.

A potom sú tu radikáli: tí moslimskí chcú na pápeža dokonca fyzicky zaútočiť, tí židovskí zase vyťahujú, že bol v minulosti členom Hitlerjugend a že pri Múre nárekov bude stáť pápež s krížikom na krku. Aj Vatikán má svoje sťažnosti na židov aj moslimov. So židovským štátom už roky bojuje o právo vlastníť miesta posvätné pre kresťanov a moslimom zase vyčíta netoleranciu voči kresťanským komunitám.

Pápežovi ľudia však hovoria, že na toto všetko sa Benedikt XVI. bude snažiť zabudnúť a rovnakú veľkorysosť očakáva aj od hostiteľov.

Pomôže turistike

Vzhľadom na vek pontifika sa očakáva, že to bude jeho prvá a posledná cesta vo funkcii. Preto Vatikán zdôrazňuje, že pôjde aj o osobnú púť na miesta, kde sa podľa pápeža „po prvýkrát zjavil Spasiteľ“.

Miestni to tak pateticky nevidia. Dúfajú, že s pápežovou návštevou porastie záujem o Svätú zem a konečne pribudne turistov.

Aj analytici sú skôr skeptickí. Hovoria, že návšteve chýba silný motív: už nikdy to nebude také, ako keď do Svätej zeme prišiel Ján Pavol II. a ako prvý pápež v histórii sa modlil a kajal pri Múre nárekov.

Vatikán a židia

- V roku 1964 navštívil Pavol VI. ako prvý pápež Svätú zem.

- V roku 1994 nadviazal Vatikán s Izraelom diplomatické vzťahy.

- V roku 2000 navštívil Ján Pavol II. v Izraeli múzeum Jad Vašem.

- V máji 2007 Vatikán odobril proces blahorečenia Pia XII., ktorý počas holokaustu.

- V januári 2009 Vatikán zrušil exkomunikáciu popierača holokaustu, biskupa Richarda Williamsona.

Benedikt XVI. prvýkrát navštívi Svätú zem

Pápež Benedikt XVI. zajtra začne týždňovú cestu po Jordánsku, Izraeli a Západnom brehu, počas

ktorej sa stretne s duchovnými a politickými lídrami a navštívi niektoré posvätné miesta kresťanov, moslimov a židov. Pôjde o prvú pápežskú návštevu v tejto oblasti od roku 2000.

Pre protesty islamistov sprežívajú pápežovu návštevu prísne bezpečnostné opatrenia a úrady chcú obmedziť jeho pohyb v papamobile. Benedikt XVI. dostal povolenie na cestu s papamobilom len na omšu v Nazarete.

8. mája

Pápež priletí do jordánskeho hlavného mesta Ammán, večer sa stretne s jordánskym kráľovským párom.

9. mája

Svätý Otec sa stretne s predstaviteľmi jordánskej moslimskej komunity.

Večernú omšu absolvuje spoločne so zástupcami miestnych kresťanských hnutí.

10. mája

- Benedikt XVI. odslúži omšu na medzinárodnom štadióne v Ammáne.

Pápež sa presunie do Izraela, kde v Jeruzaleme bude hovoriť s prezidentom Šimonom Peresom. Podvečer navštívi memoriál holokaustu Jad Vašem.

12. mája

Hlava katolíckej cirkvi vystúpi na Chrámovú horu, kde sa stretne s jeruzalemským muftim. Navštívi aj Múr nárekov a stretne sa s dvoma hlavnými izraelskými rabínmi.

13. mája

Pápež odslúži omšu v Betleheme, potom súkromne navštívi Baziliku Narodenia Pána. Večer sa stretne s palestínskym prezidentom Mahmúdom Abbásom.

14. mája

V Nazarete navštívi Baziliku Zvestovania a bude hovoriť aj s izraelským premiérom Benjaminom Netanjahuom.

15. mája

Benedikt XVI. sa zúčastní na ekumenickom stretnutí v sídle jeruzalemského patriarchátu gréckej ortodoxnej cirkvi.

Jana Shemesh
SME, 7.5.2009

Susedské vzťahy v Snine

Príčinou naštrbených vzťahov medzi občanmi Sniny je tamojší gréckokatolícky farár. Jedna skupina tvrdí, že dymom zo svojho komína im kňaz strpčuje život. Podľa farníkov, ktorí ho bránia, sa vraj stal obeťou ľudskej závidosti a intrig.“

Vladimír Bučko, redaktor TV Markíza: „Toto je údajne dym z farského komína, tvrdia to obyvatelia bytovky v susedstve farského úradu.“

(Začiatok archívneho záznamu z relácie TN, 2.4.2009)

susedia farského úradu: „Až na hrudi štípe, nedá sa to dýchať.“

susedia farského úradu: „No dymí, nedá sa vyvetrať nikdy.“

susedia farského úradu: „Prádlo si nevyvesím na balkón.“

(Koniec archívneho záznamu z relácie TN, 2.4.2009)

Vladimír Bučko, redaktor TV Markíza: „Iní susedia im oponujú. Takýto dym sa z farského komína údajne valil naposledy asi pred rokom, keď kňaz kúril nevhodným palivom.“

susedia farského úradu: „Troš-

ku sa to zadymí pokým sa to rozhodí dajme tomu, ale potom to nie je nič zvláštne.“

susedia farského úradu: „To bolo aj na mestskom úrade to bolo hlásené. Odvtedy ako tieto veci sa ako nedejú.“

Vladimír Bučko, redaktor TV Markíza: „Nespokojní susedia sa na farára sťažovali aj na biskupskom úrade. Kňazovi nadriadení mu dohovárali.“

Lubomír Petřík, hovorca biskupského úradu Prešov: „Pred niečo viac ako rokom dal otec dekan na základe týchto našich rozhovorov nainštalovať nový komín aj s regulátorom. Všetko má v súlade s predpismi aj podľa kontroly z mesta, aj podľa kontroly z Košíc.“

Vladimír Bučko, redaktor TV Markíza: „Susedia, ktorí farára kritizujú, si myslia, že po problémoch by mali, keby biskup kňaza nechal preložiť.“

Biskupský úrad však o takomto riešení zatiaľ neuvažuje.“

Martin Jedinák a Vladimír Bučko
TV Markíza, 7.5.2009

Pápež Benedikt XVI. po prvý raz od nástupu do funkcie navštívil arabskú krajinu

Pápež Benedikt XVI. po prvý raz od nástupu do funkcie navštívil arabskú krajinu. Dnes napoludnie zavítal do Jordánska, kde moslimom vyjadril hlbokú úctu a ocenil tamojšieho kráľa Abdalláha II. za to, čo robí pre lepšie pochopenie hodnôt, ktoré sú súčasťou islamu. Na výzvy opozičného Moslimského bratstva, aby sa za svoje predchádzajúce výroky na adresu islamu ospravedlnil, však nereagoval. V rámci návštevy Blízkeho východu pápež zavíta aj na palestínske územia a do Izraela. Stane sa t ak v poradí treťou hlavou katolíckej cirkvi, ktorá navštívi židovský štát. Informuje Viliam Hauser redaktor: „Prvým pápežom, ktorý zavítal do Izraela, bol Pavol VI. v roku 1964. Nepripustil však, že išlo o štátnu návštevu a vyhol sa aj označeniu židovského štátu menom. Novú

kapitolu v izraelsko-vatikánskych vzťahoch začal písať až Ján Pavol II., ktorého návšteva v Izraeli sa považuje za historickú. To chce nasledovať aj súčasný pápež.“

Pápež Benedikt XVI.: „Tým vás vyzývam na modlitbu za obyvateľov tohto regiónu. Pamätajte aj na Palestínčanov. Nech Boh udelí všetkým obyvateľom Svätej zeme dar jednoty a mieru.“

Viliam Hauser, redaktor: „Medzi svätými mestami, ktoré Benedikt XVI. navštívi, je miesto Ježišovho narodenia Betlehem, ktoré leží na palestínskom západnom brehu Jordánu, ako aj mesto Nazaret v severnom Izraeli. Pápež zavíta aj do lokalít v jeruzalemskom starom meste, ktoré sú uctievané ako miesto Ježišovho ukrižovania a zmŕtvychvstania.

Rádio Slovensko, 18:00, 8.5.2009

Neodolali tlaku

Rakúsko uznalo Jehovových svedkov za oficiálne náboženstvo. Rozhodnutiu predchádzali desaťročia tlaku zo strany tohto náboženského zoskupenia. K Jehovovým svedkom sa hlási vyše 20-tisíc Rakúšanov. (čtk), PRAVDA, 9.5.2009

Galilejské jazero vysychá

Galilejské alebo Genezaretské jazero v Izraeli patrí v kresťanskom svete medzi najsvätejšie miesta Zeme. Môže sa ale stať, že zostane iba na fotografiách, či v spomienkach. Reálne totiž hrozí, že jazero vyschne.“

Michael Szatmáry, redaktor TV Markíza: „História Galilejského jazera sa spája najmä s Kristovými zázrakmi. Pri jazere sú stále zvyšky schodov, kde Ježišovi priniesli chorého, aby ho uzdravil. Neďaleko je kostol, ktorý pripomína ďalší zázrak, rozmnoženie rýb a pečnôv chleba, ktoré Ježiš rozdal ľuďom. Pre dnešný Izrael, ale aj Jordánsko je hlavnou zásobárňou pitnej vody. 5 rokov trvajúce suchá spôsobili, že voda klesla na rekordné minimum.“

Doron Merkel, vodár: „Takéto nepamätáme a nepomohli ani dažde počas zimy. Tento druh počasia je veľmi nezvyčajný.“

Michael Szatmáry, redaktor TV Markíza: „Profesor Bromberg sedí na mieste, kde kedysi bola vodná hladina. Tabule o zákaze plávania sú teraz od pláže vyše 90 metrov a aj výletné lode kotvia stovky metrov od brehu.“

Gidon Bromberg, environmentalista: „Jazero stráca veľa vody, lebo zúrodňujeme pôšť. Politici to budú musieť vyriešiť.“

Michael Szatmáry, redaktor TV Markíza: „Izrael sa už roky snaží apelovať na obyvateľov, aby míňali menej vody. V týchto dňoch dokonca spustil masívnu kampaň, do ktorej sa zapojili mnohí známe osobnosti, vrátane topmodelky Bar Rafaeli. Ak by voda klesla ešte o dva metre, naplnil by sa ten najhorší scenár. Soľnatosť vody by sa totiž zvýšila tak, že by sa už nedala piť.“

Michael Szatmáry
Markíza, 19:20, 7.5.2009

Odsekli hlavu Ježišovi i Márii

Známe pútnické miesto v Novej Vsi nad Žitavou, ktoré ročne navštevujú tisícky veriacich v noci zničili vandali. Zarážajúce je, že sa zamerali iba na sochy svätcov. Veriaci si myslia, že chceli takýmto spôsobom zneuctiť posvätné miesto.

Redaktorka TV JOJ: „Vandali sa zamerali hlavne na sochu Panny Márie, ku ktorej sa už 130 rokov chodia veriaci denne modliť. Pravdepodobne mačetou jej odťali hlavu a ruky.“

Ondrej Kováč, spolok Mariánska púť: „Ráno si to všimli ľudia, ktorí prišli na ódu.“

Anketa: „Tam hľadáme útechu a modlíme sa, prosíme za našich chorých.“

Redaktorka TV JOJ: „Nevynechali však ani časť kde tzv. krížová cesta. Tu sa pre zmenu zamerali iba na sochy Ježiša.“

Ondrej Kováč, spolok Mariánska púť: „Na štyroch, alebo piatich zastaveniach sochy alebo hlavy Kristove sú odrazené.“

Anketa: „Je to katastrofa.“

Anketa: „Neni to dobré znamenie.“

Redaktorka TV JOJ: „Prípád už vyšetruje aj polícia. Veriaci nedokážu odhadnúť kto toto mohol urobiť. Myslia si však, že to bol niekto znalý pomerov. V noci je tam totiž úplná tma, od cesty pútnické miesto nie je vidieť.“

Anketa: „To boli nejakí takí výraskovia, takí sopliaci.“

Anketa: „Sú to hovädá.“

Anketa: „Snažili sa spraviť zle.“

Diana Pavlisová, redaktorka TV JOJ: „Ľudia čo sem chodia tvrdia, že nejde ani o materiálne škody, ktoré tu vandali spôsobili, ale o to, že zneuctili toto posvätné miesto.“

Anketa: „Bol asi zameraný proti náboženstvu.“

Anketa: „Zneuctiť takéto miesto je skutočne myslím si, že veľkou výstrahou našej spoločnosti.“

Redaktorka TV JOJ: „Tzv. študnička sa stala pútnickým miestom potom ako sa podľa legendy pastierovi zjavila Panna Mária a ukázala

mu miesto kde napokon vytryskol prameň vody.“

Ondrej Kováč, spolok Mariánska púť: „Za určitých okolností tu začala vyvierat' voda.“

Redaktorka TV JOJ: „Na toto miesto ročne chodia tisícky ľudí, ktorí veria, že táto voda má liečivé účinky.“

Diana Pavlisová
JOJ, 19:30, 8.5.2009

Svetový Košičan

Novým sekretárom Kongregácie pre východné cirkvi sa stal rektor Pápežského východného inštitútu slovenský jezuita Cyril Vasiľ. Rozhodol o tom Svätý Otec Benedikt XVI., ktorý ho zároveň povýšil do hodnosti arcibiskupa titulárneho sídla v Tolemaide v Líbyi. Cyril Vasiľ sa narodil 10. apríla 1965 v Košiciach. Je profesorom aj na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme. **Šport, 9.5.2009**

Školy zdierajú študentov, priznalo ministerstvo

Peniaze od študentov naďalej tečú kanálmi vysokých škôl nevedno kam. Kontrolóri ministerstva školstva zistili, že fakulty vyberajú poplatky načierno. Pritom práve nový zákon ministra školstva Jána Mikolaja (SNS) tomu mal zamedziť. Nestalo sa. Z vymáhania darov od študentov je podozrivá Prešovská univerzita, mala to robiť cez mesto Trebišov. Poslucháči andragogiky a sociálnej práce sa učia na trebišovskom mestskom úrade a ten im rozdal darovacie zmluvy. Do 20. novembra mali zaplatiť mestu 232 eur a do 30. januára 199 eur. „Kontrolná skupina zistila, že vysoká škola získala v roku 2008 prostredníctvom mesta Trebišov finančné prostriedky,“ píše sa v materiáli z ministerskej kontroly. Nejasné peňažné toky mala preťať Mikolajova novela, ktorou zaviedol školné. Mikolaj tvrdil, že ak budú školy vyberať poplatky legálne, prestanú s čier-

nymi darmi. Opozícia už vtedy upozorňovala, že sa tak nestane. Ak totiž škola prizná, že vyberá zákonné školné, prichádza o príspevok od štátu. Študenti tak naďalej platia, pričom nevedia komu a za čo. Poukázali na to aj výsledky kontroly, ktoré najskôr ministerstvo školstva tutlalo. Po kritike mimovládnych organizácií ich vo štvrtok zverejnilo. Z dvadsiatky škôl vyšli s čistým štítom iba dve - košická Univerzita veterinárskeho lekárstva a Univerzita Mateja Bella v Banskej Bystrici.

Fakulty protizákonne pýtali príspevky aj za vydanie dokladov. Napríklad Katolícka univerzita v Ružomberku chcela peniaze za dizertačné skúšky, obhajobu práce a za vydanie diplomu pri externom PhD. štúdiu. Minister Mikolaj kontrolné závery nekomentoval. „Presný postup, čo podnikneme, je v materiáli,“ povedal vo štvrtok.

V ňom sa uvádza, že rektori majú predložiť opatrenia, ktoré prijali na odstránenie zistených nedostatkov. A tiež menovať zamestnancov, ktorí sa pod nezrovnalosti podpísali. Ani slovo rezort nepíše o tom, že by mali študenti dostať svoje peniaze späť. Opozícia si chce v tejto súvislosti predvolať Mikolaja na parlamentný školský výbor. „Nielen vo veci, keď sa pri finančných daroch obchádza zákon, ale aj vzhľadom na to, akým spôsobom budú študentom vrátené peniaze, ktoré od nich školy vybrali neoprávnene,“ zareagovala Tatiana Rosová (SDKÚ).

Kedy môžu školy vyberať peniaze

- od externistov
- ak študent prekročí riadnu dĺžku štúdia
- ak študuje dva odbory naraz

Euboslava Štofková
PRAVDA, 9.5.2009